

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

**Treball de fi de grau
Resum executiu**

**La resposta política a les Tècniques de
Reproducció Assistida**

**Un estudi des de la política
comparada**

Autora: Núria Fornt Suñé

Tutora: Margarita León

Data: 20 de maig de 2019

Grau en Ciència Política i Gestió Pública i Dret

UAB

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

Introducció

Els avenços en el camp de la biotecnologia vermella, entre els que s'inclouen les Tècniques de Reproducció Assistida, s'interpreten com un pas en la voluntat de la humanitat de fer la natura més productiva i modelable al seu gust i necessitat. Les TRA esdevenen importants des de l'estudi de la Ciència Política a causa del seu caràcter semiòtic, és a dir, la seva influència i desenvolupament abasten àrees molt diferents de la vida social. Finalment, Europa és el continent amb el nombre més gran de TRA al món i presenta diferències substancials entre nacions en el tractament i regulació d'aquestes tècniques.

Marc teòric

L'estudi de la dimensió cultural de les societats és crucial per explicar els canvis que existeixen entre nacions en les polítiques públiques i legislatives de la biotecnologia reproductiva.

D'una banda, John Weber demostra que les societats segueixen diferents trajectòries a causa de l'herència cultural i Ronald Inglehart exposa que el canvi cultural és "path dependent", és a dir, aquest deixa una empremta de valors en cada societat que conforma diferències inter-culturals. Així doncs, la cultura política representada en el canvi de valors d'una societat, d'acord amb Sheila Jasanoff, sembla tenir una importància destacable i una relació directa amb la manera com cada nació afronta les TRA.

Per determinar quins valors defineixen la cultura política, la recerca s'ha basat en la teoria de Ronald Inglehart, Wayne E. Baker i Christian Welzel, que distingeixen dues dimensions principals de la variació cultural en el món; la dimensió "survival-self expression values" i la dimensió "traditional-secular values".

Finalment, la indústria de la fertilitat no està exempta d'un biaix polític en termes de sexualitat i gènere. Destaca la recerca que les TRA han condicionat els rols de gènere preestablerts, han flexibilitzat el concepte tradicional de la família i finalment, han propiciat la "revolució queer".

Metodologia

L'objectiu d'aquest treball és constatar de manera qualitativa que la cultura política té una influència significativa en el tractament i regulació de les TRA utilitzant el mètode comparatiu del "Most Similar System Design".

Per analitzar la variable dependent (VD) s'han estudiat les semblances entre Espanya i Itàlia sota paràmetres històrico-polítics; el règim de benestar social, el mercat laboral i el *familisme*. A més a més, s'ha analitzat la trajectòria legislativa i la diferent regulació de les TRA en ambdós països.

Per a l'estudi de les variables independents (VI), s'ha utilitzat el programa de recerca de l'European Values Survey (EVS). Concretament, s'han analitzat les dades qualitatives en un període longitudinal de temps des del 1981 fins el 2014. S'han escollit valors de gènere, de tolerància envers la homosexualitat i de religiositat que posteriorment s'han traduït a variables de l'enquesta de valors europea. Així mateix, s'ha pogut constatar si existeixen diferències en la cultura política d'Espanya i Itàlia que justifiquin la variació en el contingut i tipus de regulació de les TRA.

Discussió de la variable dependent

A Espanya les TRA es regulen a través de la Llei sobre Tècniques de Reproducció Humana Assistida 14/2006, de 26 de maig. Aquesta llei no limita l'accés de les TRA a cap col·lectiu determinat i permet totes les tècniques sota algunes restriccions, exceptuant la gestació per substitució. En definitiva, Espanya deixa que la innovació discorri dins d'un marc legislatiu determinat.

D'altra banda, Itàlia presenta una llei molt menys extensa, però alhora poc inclusiva i molt limitadora pel que fa a la permissió en l'ús de les diferents tècniques. La Llei principal és la 40/2004, *Norme in materia di procreazione medicalmente assistita*. La característica principal de les TRA a Itàlia és que els tribunals tenen un enorme protagonisme per afrontar les problemàtiques existents derivades de la excessiva restricció legal i per tant és un Estat que presenta una major assumpció del risc.

Anàlisi de resultats de la variable independent

Els resultats de la recerca mostren que Espanya i Itàlia presenten societats amb nivells similars de valors post-materialistes i seculars si es comparen amb altres Estats europeus analitzats com és Dinamarca. No obstant això, Espanya i Itàlia tenen, al mateix temps, nivells força diferents de valors. D'una banda, la societat italiana és més materialista i tradicional i de l'altra, l'espanyola és més post-materialista i secular.

Conclusions

Finalment, la recerca ha constatat que el tractament de les TRA varia en funció de les característiques socials de cada nació. L'estudi afirma que els factors culturals de les societats son importants per entendre la variació entre països en el desenvolupament normatiu de les TRA. En aquest sentit, Espanya presenta una legislació més inclusiva i oberta a les opcions existents de TRA i alhora és l'Estat amb una societat més post-materialista i secular. D'altra banda, Itàlia té una legislació menys inclusiva i més limitadora de les opcions existents i alhora és l'Estat amb una societat més materialista i tradicional.